

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1081

av **Helena Bonnier (M)**

Konkurrensneutralitet/farledsavgifter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning i syfte att se över farledsavgifterna och se över möjligheten att lyfta ut delar av avgiften som i stället möjligen kan anslagsfinansieras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sjöfarten är ett transportslag med stor potential att utvecklas; vattenvägarna finns tillgängliga och hamnkapaciteten längs Sveriges kuster är god. Idag har dock inte sjöfarten på riktigt samma villkor som väg och järnväg när det kommer till infrastrukturen.

Sjöfartsverket är ett affärsverk till skillnad från Trafikverket och verksamheten finansieras till 70 procent av farledsavgifter från handelssjöfarten. Av Sjöfartsverkets farledsavgifter går 28 procent till isbrytning och 16 procent till sjö- och flygräddning. Det är alltså 44 procent av farledsavgiften, som handelssjöfarten betalar, som går till annan verksamhet än utveckling och underhåll av infrastrukturen (farlederna). Endast 22 procent går direkt till underhåll av farlederna. På landsidan står Trafikverket för snöröjning på statliga vägar och järnvägar, en verksamhet som är anslagsfinansierad. Räddningsinsatser finansieras av kommun, landsting och staten genom skattsedeln.

Behovet av isbrytning ser olika ut i olika delar av Sverige. Ändå finansieras den av handelssjöfarten, oavsett var den trafikerar. På samma vis betalar de internationella kryssningsfartygen, som är en viktig del av svensk besöksnäring, farledsavgifter och finansierar därigenom isbrytningen – trots att dessa endast trafikerar svenska vatten under sommarhalvåret. Är det verkligen rimligt att fartyg som endast trafikerar sommartid ska delfinansiera snöröjning på vattenvägarna? Är det verkligen rimligt att fartyg som endast trafikerar södra Sverige ska belastas med avgifter för verksamhet som bedrivs i norr?

På samma sätt kan det diskuteras att en tredjedel av sjö- och flygräddningen finansieras av handelssjöfarten genom farledsavgifterna, detta trots att sjö- och flygräddningen även finns tillgänglig för andra delar av samhället – på land.

Det är nödvändigt att vidta åtgärder för att i större utsträckning likabehandla sjöfarten med övriga transportslag. En utredning bör tillsättas i syfte att se över farledsavgifterna och se vilka delar som kan och bör lyftas ut och istället möjligen anslagsfinansieras.

Genom att de delar av farledsavgifterna som inte direkt är kopplade till själva infrastrukturen lyfts bort kan handelssjöfarten avlastas från avgifter, och konkurrensneutraliteten mellan transportslagen kan öka. Med sänkta farledsavgifter, och därmed sänkta kostnader, kan sjöfarten som alternativ i transportkedjor bli mer attraktivt. Sänkta farledsavgifter för kryssningstrafiken innebär att svenska städer kan bibehålla sina positioner som attraktiva kryssningsdestinationer, vilket gynnar den allt viktigare besöksnäringen. Vill vi utveckla sjöfarten krävs att statliga influenser som snedvrider konkurrensen mellan transportslagen tas bort.

Helena Bonnier (M)